

Concept Jaarverslag 2023

Op naar Plan B of Uithuilen en opnieuw beginnen

What a difference a day makes....

Voor de vSKBN was 28 maart 2023 zo'n dag. Die ochtend kregen we van Dave Ensberg, directeur/bestuurder van LOS, de boodschap dat de Raad van Toezicht van Jantje Beton had besloten niet verder te gaan met de voorgenomen fusie tussen vSKBN en LOS.

De klap kwam hard aan, niet alleen bij ons, maar ook bij LOS. Opnieuw stond de toekomst van de vereniging op losse schroeven. Maar we zijn deze nieuwe uitdaging positief aangegaan en... met succes. Aan het einde van 2023 kunnen we constateren dat er grote stappen zijn gemaakt in de zoektocht naar een nieuwe partner en dat de sterren goed staan voor een bestuurlijke fusie met GDO uiterlijk per 1 januari 2025.

Een overzicht van dit bijzondere jaar.

(Als we in dit jaarverslag spreken over 'kinderboerderijen' bedoelen we hiermee 'stads- en kinderboerderijen'.)

Bestuur

Bij aanvang van het jaar 2023 bestond het bestuur uit:

Connie Raaijmakers	voorzitter
Corrie Reijnhout	secretaris
Avinash Krishnasing	penningmeester
Talitha Visser	algemeen bestuurslid

Volgens het rooster van aftreden zijn in de ALV van november 2023 drie bestuursleden aftredend, nl. Corrie Reijnhout, Avinash Krishnasing en Talitha Visser.

Zij blijken echter bereid om nog een jaar door te gaan, tot het fusietraject met GDO is afgerond. Op dat moment ontstaat een nieuwe situatie als ofwel de bestuurlijke overgang heeft plaatsgevonden of duidelijk is dat deze stap niet haalbaar is.

In november is aan de ALV gevraagd om de zittingstermijn van de drie bestuursleden met een jaar te verlengen, een verzoek waaraan maar al te graag werd voldaan.

In de eerste periode na het beëindigen van het fusietraject met LOS worden er pogingen gedaan om nieuwe bestuursleden te vinden. Helaas levert dit niet het gewenste resultaat op. In de gesprekken met GDO wordt overeen gekomen dat per 1 januari 2024 twee bestuursleden vanuit GDO zitting zullen nemen in het vSKBN bestuur, waarna verdere wervingsacties niet langer nodig zijn.

Het bestuur is in 2023 acht keer bijeengewees in een algemeen bestuursvergadering en negen keer in een vergadering van het dagelijks bestuur. De vergaderingen vinden deels fysiek plaats en deels (m.n. de DB's) via het digitale platform Microsoft Teams.

Naast de in dit jaarverslag genoemde zaken hield het bestuur zich in 2023 o.a. ook bezig met:

- Hoe start ik een kinderboerderij? Er wordt gewerkt aan een update van de verouderde informatie.
- Overleg met Moodus over de mogelijkheden voor een donatiezuil t.b.v. kinderboerderijen.
- Overleg met ZooEasy over een speciaal tarief voor leden van de vSKBN.
- Kwaliteitsbewijzen: ondersteuning van de leden door o.a. organisatie van workshops.
- Bijeenkomsten 'Levensbeëindiging bij dieren'.
- Communicatie met de vakgroep.
- Belangenbehartiging branche in het kader van de dreigende verhoging BTW-tarief voor hooi, stro, diervoedsel en kosten dierenarts.

Secretariaat

Ook in 2023 verzorgt Louis van Dompelaar (Brodgar Technology) naar volle tevredenheid het secretariaat en de site. Esmée van Dompelaar (zijn partner) ondersteunt hem daarbij op vrijwillige basis. Voor bestuur en leden is zij het secretariële aanspreekpunt. Helaas moest haar inzet dit jaar soms beperkt worden vanwege gezondheidsproblemen, hetgeen zorgde voor een extra taakbelasting van de verschillende bestuursleden. De samenwerking met SME moet in 2024 gaan zorgen voor de noodzakelijke vermindering van werkdruk bij het bestuur.

Ledenadministratie

Aan het begin van het jaar staan er 256 leden in het systeem.

Al in 2021 is een uitgebreide update gedaan van de ledenadministratie. Het facturatiesysteem waarop we toen zijn overgegaan en het strengere protocol van herinneringen en aanmaningen zorgen er geleidelijk voor dat het aantal vragen, (te) late betalings en dubieuze debiteuren steeds verder afneemt. Er is echter nog steeds verbetering mogelijk.

Begin 2024 gaat de ledenadministratie over naar SME (het bureau van GDO). We gaan ervan uit dat dit zal zorgen voor een verdere optimalisering van het systeem van ledenadministratie en contributies.

Op 31 december 2023 telt de vSKBN 249 leden. De daling wordt veroorzaakt door een strenger beleid in de opvolging van de contributiebetalingen.

Toekomst vSKBN

De afgelopen jaren is gebleken dat het voor de versterking van de vereniging en de continuïteit van het bestuur belangrijk is om samenwerking te zoeken met sterke partners. In dat kader is al in 2019 contact gezocht met LOS/Jantje Beton. Begin 2023 lijken de sterren nog zeer gunstig te staan voor een fusie tussen beide partijen, maar in maart besluit Jantje Beton al om vanwege bedrijfseconomische redenen de fusiegesprekken af te breken.

Terug naar af dus... Het bestuur vraagt de leden wat ze willen: stoppen, proberen alsnog zelfstandig verder te gaan of op zoek gaan naar een andere partner? Het antwoord is duidelijk: doorgaan! Zelfstandig verdergaan is echter erg lastig en daarmee blijft alleen de laatste optie over.

Heel veel organisaties passeren vervolgens de revue, maar veel potentiële partners blijken er niet te zijn.

Om een beter gefundeerde keuze te kunnen maken over de toekomst van de vereniging, vraagt het bestuur een extern bureau (SME) om een aantal zaken uit te zoeken: willen de leden echt niet dat de vSKBN ophoudt te bestaan, kunnen we verantwoord als zelfstandige vereniging verder en zo ja, op welke manier en welke partner(s) zouden in beeld kunnen komen voor een nauwe samenwerking of een fusie?

Na lezing van het rapport van SME is de conclusie van bestuur en leden: er lijkt maar één geschikte

organisatie te vinden, namelijk GDO (Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling). Een aantal van leden was hier al lid van, dus het ligt voor de hand om de mogelijkheden van samenwerking met deze vereniging te verkennen. En dan gaat het heel snel...

Begin 2024 gaan we ervan uit dat we uiterlijk per 1 januari 2025 kunnen komen tot een bestuurlijke fusie tussen beide verenigingen. Hierbij blijven GDO en vSKBN zelfstandige entiteiten die worden geleid door één bestuur. Hiermee hoopt de vSKBN de bestuurssterkte voor de toekomst te waarborgen en tevens te zorgen voor de noodzakelijke professionaliteit.

Of we er deze keer echt uitkomen met onze nieuwe partner? We hebben er alle vertrouwen in, maar hebben ook ervaren dat we onverwachte ontwikkelingen nooit kunnen uitsluiten.

ALV/Ledendagen

Ledendag 13 april

Nu de fusie met LOS niet doorgaat, moet de vSKBN op zoek naar een goed 'Plan B' om de toekomst van de vereniging te waarborgen. Om te peilen hoe de leden die toekomst zien, is er op 13 april een Ledendag bij Van Dieren Ontdekpark (Aeres Barneveld). Uit de gesprekken blijkt dat opheffen van de vSKBN voor praktisch iedereen een no go is. Maar hoe zorgen we ervoor dat de vereniging ook toekomstige uitdagingen professioneel het hoofd kan blijven bieden? De ledendag levert hiervoor een aantal nuttige ideeën en suggesties op.

In een aantal groepen wordt verder uitgebreid gediscussieerd over het thema dierenwelzijn. De ideeën en suggesties die hieruit voortkomen zijn een welkome bron van input voor het bestuur om het concept van de dierenwelzijnsvisie aan te passen voor de volgende ALV.

En uiteraard is er deze dag ook volop gelegenheid om rond te kijken op de school.

ALV 1 juni

Omdat de leden elkaar half april al uitgebreid hebben gesproken, is de formele Algemene Ledenvergadering van 1 juni weer digitaal.

De belangrijkste punten uit deze ALV:

- Het bestuurlijk jaarverslag en de jaarrekening over 2022 worden goedgekeurd.
- Op voorstel van de kascommissie wordt aan de penningmeester en het bestuur decharge verleend over het gevoerde financiële beleid in 2022.
- De leden worden bijgepraat over de eerste stappen in wat we Plan B zijn gaan noemen: de eerste contacten met GDO en de inzet van SME om het bestuur in dit traject te begeleiden. Het bestuur is blij te zien dat de leden positief reageren op deze nieuw ingeslagen weg.

ALV 23 november

Deze keer zijn we te gast bij het prachtige Openluchtmuseum in Arnhem.

De belangrijkste punten:

- De begroting voor 2024 wordt goedgekeurd.
- De vergadering gaat akkoord met een contributieverhoging van ca. 10%.
- De leden gaan akkoord met het nieuwe beleidsplan voor 2024.
- Van tijd tot tijd komen er vragen binnen over een bepaald onderwerp m.b.t. de Nederlandse kinderboerderijen. Bijvoorbeeld: worden er vaak dieren gedumpt? Om hier snel een antwoord op te kunnen geven, wordt een Ledenpanel ingesteld. Afspraak is dat de vragen kort en de reactie snel zijn.
- De dierenwelzijnsvisie wordt vastgesteld met de aantekening dat het een levend document is dat altijd door de ALV kan worden aangepast.
- Volgens het rooster van aftreden zijn drie van de vier bestuursleden in deze ALV aftredend. Zij zijn echter bereid er nog 1 jaar aan vast te plakken om het samenwerkingstraject met GDO zo goed mogelijk te begeleiden. De ALV gaat graag akkoord en herbenoemt de drie bestuursleden.

- Hak van Nispen neemt de leden mee in het proces dat heeft geleid tot de keuze van beide besturen om uiterlijk per januari 2025 een bestuurlijke fusie aan te gaan. Hierop nemen de leden een aantal belangrijke besluiten:
  - De ALV stemt unaniem in met het voorstel van een bestuurlijke fusie van GDO en vSKBN per uiterlijk 1 januari 2025.
  - De ALV stemt unaniem in met de aanvullende vraag van GDO dat wordt voldaan aan afspraken omtrent duurzaamheid en dierenwelzijn. Deze worden in verder overleg door bestuur en leden van de vSKBN en GDO vastgelegd.
  - De ALV erkent unaniem dat de beoogde dienstverlening en het beschikbare budget niet met elkaar in overeenstemming zijn en staat erachter dat in 2024 na goede analyse een weloverwogen voorstel wordt gedaan voor financiering van passende dienstverlening.
  - De ALV stemt er unaniem mee in dat met ingang van 1 januari 2024 vanuit GDO twee bestuursleden zitting nemen in het bestuur van de vSKBN. Het betreft Katelijne van Spronsen (kinderboerderij Den Helder) en Sytske Romijn (NME Amstelland Meerlanden).

In de middag kunnen leden aansluiten bij een aantal thematafels en/of rondkijken in het Openluchtmuseum.

ALV 14 december

In verband met het grote belang van de besluitvorming rond de bestuurlijke fusie met GDO en het draagvlak ervoor, besluit het bestuur een korte tweede ALV te organiseren, zodat ook leden die er op 23 november niet bij konden zijn, zich hierover kunnen uitspreken.

Deze tweede ALV vindt plaats op 14 december via Teams.

De uitslag van de stemming is hetzelfde als op 23 november:

- De ALV stemt unaniem in met het voorstel van een bestuurlijke fusie van GDO en vSKBN per uiterlijk 1 januari 2025.
- De ALV stemt unaniem in met de aanvullende vraag van GDO dat wordt voldaan aan afspraken omtrent duurzaamheid en dierenwelzijn.
- De ALV erkent unaniem dat de beoogde dienstverlening en het beschikbare budget niet met elkaar in overeenstemming zijn en staat erachter dat in 2024 na goede analyse een weloverwogen voorstel wordt gedaan voor financiering van passende dienstverlening.
- De ALV stemt er unaniem mee in dat met ingang van 1 januari 2024 vanuit GDO twee bestuursleden zitting nemen in het bestuur van de vSKBN.

Financiën

- De financiële administratie is in handen van JRK in Dordrecht. De penningmeester houdt zelf de regie.
- De contributiefacturen zijn in juni verstuurd.
- De laatste jaren is een strikter beleid gevoerd m.b.t. het incasseren van openstaande facturen en het uitschrijven van leden die niet betalen. Deze laatsten worden nu na de derde herinnering uitgeschreven. Deze aanpak heeft ervoor gezorgd dat in 2023 99% van de facturen is betaald. Een mooi resultaat als we kijken naar de 85% van de jaren daarvoor en zeker naar de 70% waar we bij het aantreden van de huidige penningmeester mee te maken hadden. Overigens blijft er ruimte voor afspraken met boerderijen voor wie de betaling een probleem vormt.
- In de ALV van 1 juni is het financieel jaarverslag 2022 goedgekeurd en werd op voorstel van de kascontrolecommissie aan het bestuur decharge verleend over het gevoerde financiële beleid in 2022.

Dieren

Dierenwelzijn loopt altijd als een rode draad door alle activiteiten van de vSKBN heen.

Leidraden per diersoort

In 2023 is aanvankelijk nog gewerkt aan uitgebreide houderijrichtlijnen voor verschillende diersoorten op de kinderboerderij. In de loop van het jaar blijkt echter dat er steeds meer maatschappelijke en politieke aandacht is voor zogenaamde Gidsen voor Goede Praktijken. Hoewel hier veel over gesproken en geschreven wordt, blijkt het niet eenvoudig om vast te stellen aan welke voorwaarden zo'n gids moet voldoen en of het voor de vSKBN zinnig en haalbaar is om hiermee aan de slag te gaan.

De werkdruk van het bestuur biedt geen ruimte om dit verder uit te werken en daarom zijn we blij dat een studente aan de hbo-opleiding Diermanagement aan Hogeschool Van Hall Larenstein dit als afstudeerproject voor ons wil gaan uitzoeken. Aan het einde van 2023 loopt dit onderzoek nog.

Dierenwelzijnsvisie:

Uit de bestuursvergadering van 18 juli 2023:

Voor de vSKBN gaat dierenwelzijn over de kwaliteit van leven, waarin het dier een positieve staat van welzijn ervaart en natuurlijk gedrag kan vertonen. Stads- en kinderboerderijen zorgen voor de optimale fysieke en mentale gezondheid van hun dieren met passende huisvesting, goede verzorging en gezonde voeding. Respect voor de eigen waarde van het dier, zijn natuurlijke behoeften en voorlichting-en-educatie daarover staan centraal.

De uitgangspunten van onze visie zijn mede gebaseerd op de 6 leidende principes van de RDA. Per diersoort is dit verder uitgewerkt in een leidraad.

Op basis van deze uitgangspunten is een dierenwelzijnvisie opgesteld. Deze is gepresenteerd aan de ALV van 17 november 2022 waarbij bleek dat er behoefte was om hierover in kleinere bijeenkomsten verder te praten. Het bestuur is daarom in 2023 met de leden in gesprek gegaan over hun ervaringen en over de vraag hoe dit beleid in de praktijk kan worden gebracht. Met de aanpassingen die uit deze gesprekken voort kwamen, kon de dierenwelzijnvisie in de ALV van 23 november formeel door de leden worden vastgesteld.

In een later stadium zullen we onze Dierenwelzijnvisie ook kenbaar maken aan externe organisaties als LNV, Dierenbescherming e.d. De combinatie van het Kwaliteitsbewijs, de leidraden/Gidsen voor Goede Praktijken en de dierenwelzijnvisie moet een stevige basis vormen voor het dierenwelzijn op de Nederlandse kinderboerderijen.

Vogelgriep

Vogelgriep blijkt een wereldwijd groeiend probleem, waar we niet langer alleen tijdens de vogeltrek mee te maken hebben, maar dat zich door het gehele jaar heen voordoet. Een gevolg is dat de afschermplicht langdurig blijft gelden en het welzijn van veel dieren ernstig in gevaar komt.

Via rechtstreekse contacten, maar ook via organisaties als KleindierNed wordt volop druk uitgeoefend op LNV en worden politieke partijen benaderd. Met name de mogelijkheden voor vaccinatie en vraagtekens bij nut en noodzaak van afscherming van hobbydieren zijn belangrijke punten van aandacht. Ook in 2024 zullen we hierin naar verwachting actief moeten blijven.

Om leden steeds zo actueel mogelijk te informeren is op de website van de vSKBN een apart dossier gemaakt over vogelgriep.

Huis- en Hobbydierenlijst

In juli 2022 is de lang verwachte nieuwe huis- en hobbydierenlijst gepubliceerd die op 1 juli 2024 zal ingaan. Tot teleurstelling van velen staan er nog slechts 30 diersoorten op de lijst. Een aantal veel gehouden soorten op kinderboerderijen ontbreken. In samenwerking met KleindierNed maakt de vSKBN deel uit van een lobby richting de politiek om de gevolgen van de lijst te beperken voor met name de hertenkampen.

In december 2023 blijkt dat de brede maatschappelijke lobby m.b.t. de herten resultaat heeft opgeleverd: de minister verleent vrijstelling voor damherten en edelherten in hertenkampen.

Andere dier gerelateerde zaken uit 2023:

- Ook deze zomer is weer gewezen op het belang van een goed hitteplan voor de kinderboerderijen. Op de site van de vSKBN vinden leden een voorbeeld.
- Hans de Rijk is contactpersoon voor de Dierencoalitie voor dumpdieren en heeft hiervoor contact met de vSKBN.

Kwaliteitsbewijs

Medio 2020 kwamen het vSKBN Kwaliteitsbewijs en de bijbehorende checklist voor alle boerderijen beschikbaar. Het bestuur zet zich ervoor om in om zoveel mogelijk leden in de gelegenheid te stellen om dit bewijs te behalen. Daarom zijn al eerder regionale bijeenkomsten georganiseerd om leden in dit traject te begeleiden. Bij een inventarisatie in 2023 bleek dat er op dat moment slechts beperkt behoefte was aan meer van deze bijeenkomsten. We blijven het echter belangrijk vinden dat zoveel mogelijk boerderijen hiermee aan de slag gaan. Daarom gaan we medio 2024 opnieuw de interesse in workshops Kwaliteitsbewijs inventariseren.

- De wens bestaat om de inhoudsopgave interactief te maken. Dit gebeurt zodra alle bijlagen zijn goedgekeurd.
- Regelmatig krijgen we de vraag van niet-leden om toegang tot het Kwaliteitsbewijs en de checklist. Het bestuur is van mening dat deze stukken alleen voor leden toegankelijk moeten zijn als een van de voordelen van lidmaatschap van de vereniging. Voor enkele groepen wordt onder voorwaarden een uitzondering gemaakt (o.a. voor het onderwijs). Zij kunnen tegen betaling toegang krijgen.

Op 1 januari is door totaal 13 boerderijen het Kwaliteitsbewijs behaald, op 31 december is dit aantal gestegen tot 32 Overigens kunnen we tot ons genoegen vaststellen dat meer boerderijen er inmiddels mee aan de slag zijn gegaan.

In de komende jaren zal gekeken worden naar de wenselijkheid en haalbaarheid van eventuele aanvullende certificaten op deelgebieden, zoals bijvoorbeeld dierenwelzijn, duurzaamheid, speelmogelijkheden en educatie.

RI&E

Bijna iedere organisatie is wettelijk verplicht een RI&E uit te voeren en in veel gevallen moet deze worden getoetst door een Arbo deskundige. Een tijdrovende en vaak kostbare zaak voor veel kinderboerderijen.

Om de leden zoveel mogelijk te ondersteunen heeft de vSKBN een branche gerichte RI&E ontwikkeld i.s.m. Arboned, die tevens een voor kinderboerderijen aantrekkelijk aanbod heeft gemaakt. Het bedrijf biedt een online platform met een gedigitaliseerde RI&E-checklist, waarmee de boerderijen met één druk op de knop een rapport, een plan van aanpak en een actielijst kunnen produceren. De verwachting is dat het online platform medio 2024 in gebruik kan worden genomen. De komende jaren wordt gekeken of een branche erkende RI&E haalbaar is, zodat toetsing wellicht niet langer noodzakelijk is.

Communicatie

- Er is veel informatie gedeeld via o.a. facebook, nieuwsbrieven en website.
- Een greep uit de items van de nieuwsbrieven:
  - Coronamaatregelen (begin van het jaar)
  - Vogelgriep
  - Huis- en hobbydierenlijst
  - Energiekosten

- Fusieplannen LOS en GDO
- EFCE
- Vakgroep
- Nieuwe regeling wegwerpbekers
- Ervaringen met dumpdieren
- Draaiboek Bestrijding Dierziekten
- Workshops van o.a. vSKBN, KLN, Kinderboerderijen Actief
- Rookvrije kinderboerderijen
- Podcasts van o.a. Kinderboerderijen Actief, Konijnen Academie, NVWA en LID
- JOGG
- Warenwet speeltoestellen
- Cursus beheerder kinderboerderijen
- Info vanuit o.a. LICG, LFNL, SZH, Home Start, LOS
- Nieuwe wetten en regels vanaf 2024

WBTR

Sinds oktober 2021 voldoet het bestuur aan de vereisten van o.a. transparantie en functiescheiding. Bij de eerstvolgende statutenwijziging zullen ook de statutaire aanpassingen worden doorgevoerd.

Kinderboerderijen Rookvrij

De vSKBN is formeel partner van de Alliantie Rookvrije Generatie. Omdat gebleken is dat deze doelstelling ook actief wordt opgepakt door Kinderboerderijen Actief is besloten om hierin een stapje terug te doen, mede vanwege de hoge werkdruk van het bestuur. Wel blijven wij heel graag samen optrekken met Kinderboerderijen Actief om de belangrijke doelstelling z.s.m. te behalen: alle kinderboerderijen rookvrij!

Samenwerking en overleg met andere organisaties

De vSKBN heeft in 2023 namens de aangesloten kinderboerderijen regelmatig contacten gehad met verschillende overheden en andere organisaties.

Als brancheorganisatie volgen we kritisch de overheidsmaatregelen op het gebied van hobbydierhouderij en indien nodig en nuttig reageren we daarop. Goed contact met LNV is daarvoor uiteraard van groot belang, maar vaak bereiken we meer als we samen met andere organisaties optrekken. We zijn daarom blij met het samenwerkingsverband KleindierNed, een platform voor verschillende organisaties van hobbydierhouders, waar ook de vSKBN bij is aangesloten. Gezamenlijk werken we aan belangrijke zaken als nieuwe wetgeving en andere actuele ontwikkelingen op ons vakgebied.

Met Aeres MBO Barneveld is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan m.b.t. de realisatie van het Van Dieren Ontdekkpark. Binnen Aeres wordt hierover nog intern gebrainstormd, wij wachten dit proces voorlopig af. Wel hebben we inmiddels afspraken gemaakt om de komende periode jaarlijks te zorgen voor een inhoudelijke bijdrage vanuit de vSKBN.

Verder waren er dit jaar contacten met:

- Kinderboerderijen Actief
- Alliantie Nederland Rookvrij
- LNV (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit)
- RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)
- EFCE (European Federation of City Farms)

- JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)
- KleindierNed
- Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH)
- LICG
- Konijnen Academie

Een korte vooruitblik

We gaan het nieuwe jaar in vol vertrouwen op een mooie bestuurlijke fusie met GDO, ook al blijven we door onze ervaringen in het verleden nog even wat voorzichtig...

Gelukkig zijn er aan het begin van 2024 al positieve ontwikkelingen te verwachten. Vanaf het eerste kwartaal kunnen we rekenen op secretariële, administratieve en communicatieve ondersteuning vanuit SME, zodat het bestuur van de vSKBN zich vooral kan richten op haar bestuurlijke taken. Ook de coördinator die begin 2024 zal worden aangenomen gaat het bestuur veel werk uit handen nemen. Dit alles zorgt voor de broodnodige (en dus zeer welkome) taakverlichting waar we als bestuur erg naar uitzien.

We zijn ons ervan bewust dat er in het nieuwe jaar ook weer nieuwe uitdagingen op ons afkomen. Hoe gaan de afspraken omtrent duurzaamheid en dierenwelzijn eruit zien die we gaan opstellen samen met GDO en onze leden? Hoe zorgen we ervoor dat die afspraken ook haalbaar zijn voor alle aangesloten kinderboerderijen? Hoe borgen we de belangen van de stads- en kinderboerderijen onder het nieuwe bestuur? En hoe ziet de contributiestructuur er straks uit?

Ook financieel liggen er nieuwe uitdagingen. Om ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst kunnen beschikken over voldoende personele ondersteuning moet gezocht worden naar extra inkomsten vanuit subsidies, sponsoring en projecten. Want dat deze extra kosten niet geheel vanuit de contributies kunnen worden opgebracht is nu al duidelijk.

Kortom, op dit moment zijn er nog heel wat vragen waar we mee aan de slag moeten. Gelukkig hebben we een heel jaar om met elkaar de antwoorden te zoeken en een nieuwe weg te vinden naar een stabiele en duurzame toekomst voor de vSKBN. Want dit blijft staan:

vSKBN: groot en klein, samen sterk!